

Z přátelských kruhů

OLIVIA, Minn. — Ct. redakce! Žádám o laskavé uveřejnění těchto řádek jako odpověď p. Ant. Piskačovi z Beatrice, Neb. Pán ten píše, že vidím v dělnické třídě nepřítele vůči snahám farmerů po lepším postavení a že se obávám, že zvýšením mzdy musí také farmer při nákupu svých potřeb přispívat na dělníka. Na to Vám, příteli, odpovídám, že Jste, pokud se týče mého stanoviska, ničeho neodůvodnil, nýbrž že spíše dokazujete správnost mého tvrzení, a sice svým tvrzením, že dělnictvo, které si jest vědomo své důležitosti ve společnosti lidské, má také nárok na lepší postavení. Důležitosti té neupírám žádné třídě lidí, naopak přeju každé třídě lidí, by žila tak, jak žítí má. A zároveň se Vás, pane, tážím, je-li dělník živlem tak důležitým, aby se domáhal lepší cen a kratší doby pracovní — v čemž on je dnes opravdu pádem situace — tážím se Vás, je-li i farmer aneb není osobou tak důležitou a má-li i on tytéž nároky jako dělník aneb nemá? Či má-li snad farmer pokorně skloubit šiji a snažet všechny ústrky se stran všech? Nikoliv, pane! On má stejná práva! Dále pravíte, že to porovnání pracovní doby průmyslového dělníka s pracovní dobou farmáře jest nejmístné. De Vás tedy si může farmer upracovat ruce u samých ramenou, on může pracovat ve dne v noci, a to jen proto, že jest ve volné přírodě, ve které život jeho není tak ohrožen. Nepovažují toto za tak důležité, abych o tom uváděl nějakých důvodů, ač bych jich mohl uvést mnoho. V tom nespochívá naše otázka. Naši hlavní otázkou jest ta mzda. Nemíním tvrdit, že dělník ve velkém městě a vůbec v žádném z výtěžku své denní práce může ukládat statisíce. O ne, tak mi to ani ve snu nenapadlo! Ale také nemůže nikdo tvrdit, že by farmáři ukládali nějaké značnější jmění. Farmer se málo liší od dělníka v tom ohledu. Známe příklady z obou stran, dobré i špatné. Dále se Vás ptám, p. Piskači, odkud plyne ten zdroj výdělků pro dělníka, zda-li z mračen aneb sám sebou? Dělník má zaměstnání, ať jest kdekoliv. Za tím jest příčina a příčina ta je zaměstnavatel. Po tomto přijde spotřebitel a ten musí koupit a dát, co kdo za výrobek požádá. Známe pak, p. Piskači, naše poměry asi tak dobře jako vy a to z vlastní své zkušenosti. Mám s dělníkem třídní co dělat již po 20 let, a to právě s těmi, již říkají, že jdou pracovat ven, ježto dostanou větší mzdu za svou denní práci. Jsou to ti, již po jisté hodině ani rukou nepohnou, kteříž jsou vesměs zaměstnaní v průmyslových závodech a tudíž zvyklí na krátkou dobu pracovní. Ovšem jest v nich rozdíl, jako ve všem jiném. Jsou mnozí, již jsou volni vykonat o něco více než jich druzí, ale neméně jednají vše své vůle. Ostatně podotýkám, že mi jde především o podání pravdivých důvodů a nikoliv o podání všelikých klamných domněnek. Můj dopis byl vlastně odpovědí Vašemu zastaneji Vaší třídy na jeho otázky, a tudíž důvody Vaše musí býti podstatnější než ty Vaše původní. A pak ustoupím z dějiště nazad a ochotně doznám, že jsou farmáři třída dělního lidu, kterému se nezkaleně blahobyt blahosklonně do líce směje. Pak přestanu "urážet" dělníky, že žádají na farmářích vysoké mzdy za svou práci a přiznám se, že jsou farmáři nejvíce placeni za své výrobky, tak že si nemohou stěžovat. **Ined řeknu každému, co mám na jazyku a tím si dělám nepřátele — nejsem žádným politikem.** A krátce řečeno, ta má "urážka" dělníka jest důvod pro opodstatnění a ospravedlnění spojení se farmerův ve svůj prospěch. Farmáři se mohou tak dobře spojit v organizaci jako kdokoli jiný. Co nemůžeš zakázat většině, nezakazuj menšině. Spojuje-li se většina, proč by se bála spojit menšina ve svůj prospěch? To přece není žádná urážka pro dělníka, řeknu-li, že chce velký plat. Vždyť je to cíl jeho tužeb! Urážkou by to snad mohlo býti, kdyby se sám styděl to doznat. Kdo bře domáhání se vysokých cen za urážku, ten zajisté ví, že jest osobně přemrštěným. Ostatně je známo, že se lidé pro pravdu nejvíce hněvají. Co Vás asi urážilo jest mé tvrzení, že oni (dělníci) stojí na svém a docílí vyšší mzdy, oč jim vlastně jde a o nic jiného. V tom není zajisté žádné urážky, nýbrž jen pevný důvod pro mé stanovisko vzhledem k tomu organizování farmerstva. Dále jest jisto, že dělník nemůže existovati bez rolníka, neb by přišel o svou výživu. Rolník používá jeho výrobků a tím mu dává příležitost k životní existenci. Totéž platí i o rolníku vůči dělníku. Bez jeho výrobků nemohl by farmer vzdělat tolik pozemku a tedy méně by vypěstoval. Tož nepopíratelným důkazem, že jsou obě tyto třídy sobě navzájem velmi důležité a že by se jedna bez druhé neobešla. Ony tedy musí pracovat ruku v ruce, ony si nesmí závidět svých životních vymožeností. Myslím, že jsem tímto dokázal neodůvodněnost nájezdu p. Piskačova na můj prvější dopis, ježž si patrně nesprávně vyložil, pokládaje je za přímou urážku třídy dělnické. Dále musím poznamenat, že si nepřeji žádných soukromých anonymních dopisů, třebaž tyto byly důkazem, že jsem správně mřil a cíle se nemínul. Má-li někdo chuť mi odpovědět, nechat tak učiní veřejně a nikoliv soukromým anonymním dopisem, jímž se jen sám odsuzuje, doznávaje pravdivosti mého tvrzení. Pište jen, etěni krajaně, ale neukvapujte se tak ve svých důvodech a užívejte mírnějších výrazů při vyjadřování svých myšlének. S úctou a přátelským pozdravem všem čtenářům t. l. znamenám se Karel Bubák.

TOUHY, Neb. — Ctěná redakce! Přál bych si, kdybyste uveřejnili laskavě těchto pár řádek. Věřte mi, že se v tom našem útlém zákoutí cítíme jako ztraceni. Dokud mezi námi dlel p. V. blahé paměti, tak přece občas obveselil tou svou "Na šišato, na placato." Ale od té doby, co se od nás odebral, není o něm slyšet, ani se nedá vidět, ba ani v novinách nedá o sobě vědět, a tak nevíme, kde je ho konec. Každý týden prohlížím pečlivě Pokrok a ještě má drahá polovice stále mi vždy připomíná, abych milý časopis ještě jednou prohlédl, není-li tam přec jen něco od p. Vaníčka, alias Macka, ale ono pořád nic, jakoby náš milý přítel do vody padl a voda se za ním zavřela. Kdyby se ale náhodou stalo, že by zase jednou letěl v balonu přes ten náš kopeček na Touhy, tu jej žádám jménem všech jeho zdejších přátel, aby se jen hezky spustil, neb nemusí mít strach, že si snad ublíží. My ho chytne a chutě mu zaspíváme

oblíbenou jeho "Na šišato, na placato." Či mohl by být tak zatvrzelým, že by odepřel splniti tuto skrovnou žádost svých upřímných přátel?! Počasí tu máme měnivě. Jeden den je zima, druhý den zase teplo. Proto se ale máme dobře — mámeť již zaseto. Přítě více! Všechny čtenáře a celý personál Pokroku zdraví Mike Bernklau.

BISHOP, Cal. — Ce. redakce! Váš et. časopis správně dostávám, jen že týden pozadu. Nu, vždyť to ani jinak býti nemůže, neboť jsme daleko na západ a poštovní doprava k nám je velmi špatná. Jen když mřý náš list dostaneme! Mohl bych vám psát, v jak krásné romantické krajině jsem nyní. Mnozí lidé si totiž myslí, jak krásná je Kalifornie, ale mřly se. Naše malé městečko Bishop leží mezi velkými horami, na jejich vrcholích jest vidět snh celoročně. Údolí jest 20 mil široké, ale když se člověk dívá na ně shora, řekl by, že šířka jeho obnáší jen asi 3 míle. V údolí tom usazení jsou rolníci, ale ti nemají po 160 akrech. Velkým renčářem jest již ten, kdo má 40 akrů. Pozemky jsou zde velice drahé, od \$150 do \$1,000 akr, a proto si chudý člověk těžko ku kousku půdy pomůže. Pěstuje se zde nejvíce zelenina a ta jde dobře na odbyt, neb je tu moc horníků, kteří dobývají zlatou a měděnou rudu. Jest zde bída o kamenné uhlí a proto se tu staví dílny elektrické, jež vše spracují vodou. Já pracuji pro Cal.-Nev. Power Co., jež má velmi rovtěvené vedení drátové a též staví v horách 10 mil od nás vzdálených velký jez, 900 střeovic dlouhý a 50 st. vysoký. Tak tu je práce dost. Společnost tato má kontrakty pro doly Goldfield, Tunopa a Bullfrog a též tato všecka místa mají elektrickou sílu, neb tam není žádné vody. Jsou od nás 120 až 150 mil vzdálena. Musím též podotknout, že jsme tu 3 Češi. Přijelo sic několik krajanů z Chicaga, byvše posláni na práci pro Santa Fe dráhu. Byli to však mladíci, neznající anglickou řeč. Jest to o pravdu bídné, když Čech přijde do ciziny a nemůže nikde najít krajanu a jinou řeč neumí! Kam se všichni poděli nevím. Zde zůstali jen Jan Misík a Václav Třesák. Jsou to mladíci 19 roků staří, ale jsou kabruáci a nebojí se světa. Těž jsou tu dva Slováci, John Pesiak a Štěpán Krošlák, kteří ale mluví dobře česky. Žel jen, že nejsme pohromadě. Abych vám psal o zábavách, těch tu mnoho není, leda vyjít si někdy na hon neb na ryby. My totiž nemůžeme jít do města, neboť musíme býti v práci v neděli i v pondělí, tak že nemáme vlastně žádného odpočinku. Než musím již přestat, ježto musím zas do roboty. S pozdravem všem čtenářům a čtenářkám Pokroku znamenám se J. F. Marechek.

HAYES CENTER, Neb. — Ctěná redakce! Žádám za uveřejnění těchto několika řádků. Jan, Anton, Frank a Barbora Holubovi jsou nyní na farmě. Pronajali si ji od p. Bronke. Na této farmě mají nyní 10 koní, 20 kusů hovězího dobytka, 40 prasat, 50 slepic, 400 akrů je obděláno, 1200 akrů je pastur. A co vy, Horušáci, děláte, že nenecháte o sobě ani vědět? Co pak dělá Josef Moravec, Riegr, Zikmund, Říha, Volejník, Krupička a paní Holubová? S pozdravem Jan Holub.

— Kdy by si přál, zašleme k objednaným obrazům velmi pěkné rámy za pouhých 35c; krámská cena jich jest \$1.00. Zvláště skvostné rámy pošleme Vám za \$1.75, jichž cena jest \$2.25.

NAŠE PREMIE!

Jako obyčejně tak i letos nabízíme celoročním předplatitelům našeho Pokroku Západu (Pokrok, Creteský Pokrok, Kansaský Pokrok, Dakotský Pokrok, Iowský Pokrok) různé cenné a praktické premie za nepatrný jen doplatek. Premie naše jsou vhodnou ozdobou domácnosti a výběr jich jest tak hojný, že každý náš předplatitel nalezne mezi nimi některou, jež se mu bude zamlouvatí.

Tyto druhy kalendářů máme v zásobě pro naše celoroční předplatitele, již si mohou vybrati dle libosti jeden z nich:

PEČÍRKŮV NÁRODNÍ KALENDAŘ — Krámská cena tohoto kalendáře jest 35c, předplatitelům poskytujeme jej jako premii za pouhých 15c.

ČESKÝ ZÁPAD — Krámská cena tohoto kalendáře je 35c, my však jej dáváme našim předplatitelům jako premii za pouhých 15 centů.

OBRAZY:

Mimo kalendáře nabízíme celoročním předplatitelům našich listů obrazy, umělecky barvotiskem neb tušováním provedené, za následující mírný doplatek:

Mistr Jan Hus loučí se se svými přáteli před upálením v Kostnici. S předplatným jako premie 50c — jinka \$1.00. — K tomuto obrazu zašleme bohatě ozdobný rám za \$1.75, jehož krámská cena jest \$2.25. Obraz "Jan Hus" s tímto rámem tvoří úchvatný celek a bude nemalou ozdobou každé české domácnosti.

Obraz Husa a Žižky. S předplatným 15c — jinak 30c.

Podobizny presidentů Spojených Států. S předplatným 20c — jinak 50c.

Večeře Páně. S předplatným 20c — jinak 50c.

Různé obrazy svatých. S předplatným 15c — jinak 25c.

Různé krajino-malby v bohatém výběru. S předplatným 15—25c.

K těmto obrazům zašleme za pouhých 55c úhledné a velice ozdobné rámy, jichž krámská cena jest \$1.00.

Dále dovolujeme si oznámiti, že obdrželi jsme zásobu českých, anglických a anglicko-českých slovníků, jakož i tlumačů, jež prodáme za tyto ceny:

Jonášův česko-anglický slovník \$1.50
 Jonášův anglicko-český slovník 1.75
 Jonášův tlumač 1.50

Mimo to máme celou zásobu pěkné knihy: "100 deklamací pro mládež" od nejpřednějších českých spisovatelů, již nabízíme za 50c, "Na marjance" (The Village Tavern), polka, pro dvě ruce na piano, za 25c.

"Louka Zelená", (The Green Meadow) valčík pro dvě ruce na piano za 25c.

Zvouce přátele své k hojnému předplacení a podporování nejlaicnějšího českého časopisu, doufáme, že hojně využítukjí příležitosti námi poskytované. Se vřelí úctou

Vydavatelstvo "Pokroku."

S. JUNG & CO., velkoobchod lihovinami
 v MILWAUKEE, WIS.
 jsou jediní majitelé

Dr. A. Svobody Hořkého Vína.

Připravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, doporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lék při slabosti žaludku, nechuti k jídlu, nezábavnosti a všech podobných nemocích.

Prodáváno jest v plných kvartových lahvicích. Žádejte o toto víno, jež jest k dostání ve všech českých hostincích.

J. H. SHARY,
 548 BEE BUILDG., OMAHA, NEB. Telefon Douglas 3133

GEORGI & VITÁK,
 (dříve Louis Viták)

Pište si o ceníky, jsou zdarma. 4663 Gross Av. cor. 47 and Ashland Av., Chicago

Prodáváme veškeré hudební nástroje za tovární cenu.

Jsemé výhradní vyrábětel vyhlášených "Pearl Queen" Concertin a máme též pravé české harmoniky nejlepší jakosti. — Jediní zástupcové pro Ameriku slavných a světoznámých dechových nástrojů vyráběných V. F. Cerveným a Symem pro které jsou doporučeny na všech světových koncertních: v Praze, Paříži, Lipsku, Bruselu a jinde. Náš obrovský tovární sklad, přívoz a vývoz hudebních nástrojů po celé Americe dokazuje nejlépe pověst našeho obchodu a důvěru, kterou chováme u ct. obecnostva. (9m6)

Nakladatel českých hudebnin. Sp rávky všech nástrojů se vyřizují.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
 Pravidelná poštovní a paroplavební doprava

z Baltimore do Brémen
 přímo po nových dvoustrubových poštovních paralech od 7,500 do 10,000 tun snosnosti:

Rhein, Main, Neckar, Cassel, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.

II. kajuta z Baltimore do Bremen od \$45.00 nahoru.

Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, jež označena jest jako II. kajuta.

Všě jmenované parníky jsou výhradně nové, výtečně zbudované a salony zařízené, pokoje kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách.

Další zprávy podává jí generální jednatel:

A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md.
H. CLAUSENIUS & CO., 95 Deadborn Str., Chicago, Ill.
 aneb jejich zástupci v zemi.